

REVISTA NOĂSTRĂ

PUBLICAȚIUNEA SOCIETĂȚII LITERARE
A ELEVILOR LICEULUI „UNIREA”
SUB CONDUCEREA Dⁿⁱ PROFESOR D. PAPADOPOUL

SUMAR

D-1 prof. Simeon Crainic	24 Ianuarie
Dumitru Pălânceanu	În zadar.. (versuri)
Constant Bălescu	Sonet—Stambulul noptea (versuri)
Vespasian V. Pelta	Finis Turciae
Gh. Alexan	Rusiificarea Basarabenilor
Dumitru Pălânceanu	Îcoane dragi.. (versuri)
Ioan I. Rădulescu	Tăranul în poezia noastră
L. M. Mirahorian	Traul și obiceiurile Indiienilor (traducere)
Const. Th. Filipescu	Cronica Rimată
	Desemnări de S. Mohr.

semn de R. Sarățeanu *VR* Reală
F. Capașos *V* Reală

Focșani, Tipografia „Unirea”
Al. Godreanu & sori

Prețul 20 bani.

„Revista Noastră“ va apare la 1 și 15 a fiecărei luni.

Abonamentul pe un an	4 lei
„ pe $\frac{1}{2}$ an	2 lei 50
Un număr	20 bani.

Manuscrisele și răspunsurile concursului literar, se vor trimite D-lui Profesor Dimitrie Papadopol, strada Sf. Nicolae-Stroe, Focșani.

Pentru viitor atât chestiunile propuse din matematică fizică și chimie, cât și soluțiile lor se vor trimite pe adresa D-lui profesor Savel Rahtivanu de la liceul Focșani.

Persoanele care primesc două numere consecutive se consideră ca abonate.

Având numeroase cereri din toate părțile, rugăm ca persoanele, care au primit revista și nu doresc să se aboneze, să ne înapoieze numerele primite.

Revista Noastră

PUBLICAȚIE ȘCOLARĂ

Sub conducerea D-lui Profesor D. PAPADOPOLO

24 Ianuarie

Cuvântare rostită la serbarea liceului „Unirea“ dela 24 Ianuar 1913.

Corpul profesoral și tinerimea studioasă a acestui liceu, serbează azi o îndoită sărbătoare: patronul liceului, aniversarea a 47 de ani de la înființarea acestei instituțiuni culturale, și epoca cea mai glorioasă a neamului nostru, 54 de ani, dela unirea Principatelor. După epoca de seculară urgie fanariotă, în principatele române, dela Carpați și Dunăre, să ivi epoca de deșteptare națională, în urma puternicelor zguduiri din afară, pricinuite de revoluțiunea lui Horia în Transilvania și de revoluțiunea franceză, care făcu să clocotească întreaga Europă.

Domnul Tudor rupse lanțurile, cu care călăii fanarului ferecaseră pe Români. Focul Național atâțat în Transilvania de Șincai, Maior și Micul; iar în principatele române de Asachi și Lazăr, făcu după 1821 vâlvătaie. O nouă și puternică viață națională și culturală cuprinse Moldova și Muntenia. Graiul românesc răsună iarăși dulce, din colibă până în palatul Domnului.

Gândirea și simțirea Românului să buciună fără frică în lumea largă, ne mai putând fi înăbușite de puternicii dușmani dinprejur, cari veacuri întregi s'au sbuciumat să impună neamului românesc gândirile și simțirile lor străine și vrășmașe intereselor lui, ucigătoare de orice viață națională românească. Faptele de glorie și de mărire săvârșite de neamul românesc sub marii și nemuritorii Domni ai Moldovei și Munteniei dinainte de trista epocă fanariotă, despotmolite din arunczișurile înăbușitei amintiri, se desfășoară acum repede șiruri, șiruri pe dinaintea ochilor minții deslănțuite din cătușele censurei muscălești, nemțești și turcești. Inima Românului, setos de viață liberă, națională, svăcnește cu putere după noui fapte de glorie și de mărire.

Moldova și Muntenia clocotesc de mișcarea națională și culturală a vrednicei generațiuni de tineri gata a-și jertifi viața pentru îndeplinirea visului ce-i frământă sufletul: «Unirea și Neatârnairea». Anul 1821 pregăti pe 1848, când flacăriile își înghițiră prada, prohodită de marii patrioți: Regulamentul organic al Moscoviților, cari tratau Principatele

ca gubernii muscăleşti. Cinci ani în urmă, ghiarele prădalnicului urs de la Neva sunt scurtate în Crimeea de ascuţişul săbiilor, iar pielea lui ciuruită de baionetele, gloanţele şi ghiulele puterilor apusene ale Europei.

Românii râsuflau uşuraţi de primejdia ce-i ameninţa din partea nesăţiosului vecin dela miază noapte. *Visul lor să împlineşte pe jumătate.* Principatele dintre Carpaţi şi Dunăre se unesc pentru vecie într'un singur trup la 1859.

Nici mărăiturile fioroase ale ursului dela Nord, nici privirile încruntate ale vulturului hrăpăreţ dela apus, nici ameninţările întunecatei semiluni nu mai puteau desface această întrupare :

Ori viaţă în unire, ori moarte !

Acesta era strigătul ce răsună dela un capăt la altul în lungul şi latul Moldovei şi Munteniei.

Vrednicul între vrednici, Românul Alexandru Ioan I Cuza, pune coroana de Domn al Principatelor unite. Măreţ act şi înălţător de inimi, izvorul tuturor faptelor mari săvârşite de atunci şi până azi : Desrobirea şi împrăştierea ţăranului, care e tăria neamului, pe moşia sa strămoşască, pe care să făcuseră stăpâni liftele fanariote îmbrăcate în rasă călugărească ori ciocoite ; secularizarea averilor mănăstireşti ; constituţia, temeiul libertăţilor şi al dezvoltării culturale şi naţionale ; Neatârnarea şi Regatul !

Smuls fiind, pentru totdeauna, măceşul ghimpos şi sălbatic, pripăşit din recele nordic în de D-zeu binecuvântatul pământ românesc, în care încercase să se înţelenească ; sucit fiind gâtul vulturului hrăpăreţ cu două capete, care dela apus să lăsase pe pământul românesc şi-şi înfipsise din nou ghiarele în trupul ţărilor libere, gata să mai sfâşie vre-o bucată din ele ca altă dată ; frântă fiind secerea păgânului dela miazăzi, înroşită de sângele a zeci şi sute de mii de Români, cari de veacuri au dus luptă cruntă, pentru apărarea moşiei strămoşesti, Moldoveanul şi Munteanul, uniţi frăţeşte pentru veci, îşi înalţă falnic fruntea în adierea dulce a libertăţii şi, ca în sbor repede, caută să-şi aline dorul de luminare a minţii, să ajungă neamurile luminate din apus.

Cea dintâi grijă trebuia să fie creşterea şi instruirea tinerei generaţiuni, care în viitor avea să ducă mai departe munca uriaşă a marilor patrioţi, cari i-au lăsat moştenire : *o Românie unită şi liberă.* Ea trebuie crescută în iubirea de patrie şi de neam până la jertfa vieţii, după pilda generaţiunilor, cari au mântuit pământul şi neamul românesc. Trebuie să se facă cunoscut tinerii generaţiuni trecutul nostru bogat în învăţăminte, cauzele de *mărire şi cădere* a neamurilor, ca din pildele trecutului să înveţe a-şi croi calea viitorului spre fericirea patriei şi a neamului românesc.

Dacă învăţământul primar se mărgineşte aproape numai a descoperi cetăţeanului taina cetitului şi scrisului, învăţământului secundar îi este dat să formeze pe cetăţeanul luminat, cunoscător al virtuţilor cetăţeneşti, pe cetăţeanul care, având veşnic înaintea minţii trecutul plin de suferinţe, de glorie şi de mărire, pune patria şi naţionalitatea mai presus de propria-i viaţă.

Românii focșăneni, pătrunși de adevărul că învățământul secundar desăvârșește pe cetățean, nu s'au dat îndărăt dela nici o jertfă, pentru a-și vedea împlinit dorul lor ferbinte: Înființarea unui gimnaziu. Județul, comuna, cetățenii și-au dat cu dragă inimă și cu prisosință obolul lor.

În ziua de 7 Ianuarie 1866, porțile gimnaziului, Alexandru Ioan I Cuza, azi liceul «Unirea», s'au deschis fiilor cetățenilor Putnei și altor județe. Iar la 1884, după două încercări zădarnice, s'a înființat și cursul superior.

Numele gloriosului și de popor iubitorului Domn, avea să amintească în fiecare zi tinerimei, chemarea ei viitoare: păstrarea și dezvoltarea libertăților constituționale ale României unite, ca cea mai sfântă moștenire, dragostea de vatra strămoșască și de neam, dragostea de țăran, cel care veacuri s'a jertfit ca să ne păstreze limba și sfântul pământ românesc, muncă fără preget pentru întărirea naționalismului românesc la Carpați, Dunăre și Mare.

Scoala dela Profetul Samoil, azi liceul «Unirea», în amintirea ștergerei de veci a hotarului despărțitor al țărilor surori, și-a dat roadele așteptate în toate ramurile.

În ziua de 27 Maiu 1912, întreagă Româניה recunoscătoare Marelui Domn, de aproape și de departe, a fost la Iași, venerând pe marele Cuza. Românii, înălțându-se cu recunoștință până la Cuza, și-au creat o nouă eră, pe toate tărâmurile și mai ales, pe cel național.

În Maiu, în luna florilor și a poeziei, s'a consacrat memoria ultimului și unuia din cei mai mari Domnitori ai Românilor.

Monumentul ce să înălță în Piața «Unirei» din Iași, simbolizează recunoștința, splendoarea și mărirea unui neam eternizată de un artist genial! Dacă sculptorul Romanelli ar fi fost român, nu ar fi putut pune mai multă inimă, artă și patriotism în vârful daltei sale, ca să dea Patriei noastre și posterității un monument atât de măreț, care să aibă atâta viață, atâta estetică.

În monumentul marelui Domnitor Ioan I Cuza, să vede realizarea unui ideal, speranța unei națiuni.

Mândru și curajos, el este înconjurat de bărbați iluștri, ca Mihail Coșălniceanu, Costache Negri, Nicolae Crețulescu, General Florescu, Dimitrie Bolintineanu.

Geniul lui Cuza va veghea, de acum în eternitate, peste patria noastră și toți Românii inspirați de înțelepciunea sa, toți bărbați de stat călăuziți de patriotismul celor patru sfinți eternizați în bronz, lângă Domnul lor mult iubit, vor lupta pentru realizarea visului nostru de aur.

Să ne oprim o clipă, și cu inimile potolite și cu mintea senină, să privim în trecutul țării noastre, la epoca de acum 54 de ani.

S'au unit atunci două principate mici, pentru a forma un stat, mare în aspirații, tare prin dorul de libertate. Erau istovite de frământările dintre poftitorii la domnie; erau sărăcite de birurile stăpânilor. Totuși, năzuința de mai bine a unor suflete curate și cinstite și tăria neînvinsă a mulțimei sărăcite, au făcut ca din cele două principate șocoteite ca pierdute, să renască, prin unirea lor, un stat care s'a dezvoltat necontenit și-a ajuns România de azi. Poate că nici odată nu s'a

adeverit mai bine ca acum 54 de ani, zicătoarea, că: în momentele mari, se arată oameni mari.

Unirea principatelor române a fost un moment mare, pentru neamul românesc și la făptuirea Unirei au fost oameni la înălțimea împrejurărilor.

Mai bine de șapte veacuri, peste micile principate trecuse tot puhoiul de barbari, care le hărțuise, le desbinase și le sărăcise. În acest răstimp, o singură dată și un singur om isbutise să adune la un loc pe Români, dar izbânda lui s'a stins cu el: moartea lui Mihai Viteazul a însemnat și înmormântarea unirei Românilor.

Prin amestecul dușmanilor de toate felurile, cele două principate au ajuns la cea mai mare dezbinare și micul râu Milcovul, ajunsese o apă blestemată, care unea în undele lui sângele fraților îndușmăniți. A trebuit să fie prea mare apăsarea stăpânilor străini și prea adâncă durerea poporului umilit și sărăcit, pentru ca la un moment dat, toate energiile să se unească și într'o supremă sforțare tot ce rămăsese cinstit în cele două principate, să se ridice la un semn și să săvârșească Unirea.

Atunci au bătut alături inimile fiilor de boeri români cu ale opincarilor—și pe tăria acestei uniri sufletești s'a ridicat monumentul cel mai glorios, de până acum, al neamului românesc.

Dintre cei cari munciseră și izbutiseră să făurească Unirea, Cuza a fost ridicat la rangul de Domn al celor două principate, meritele lui la Domnie cresc în considerațiunea poporului întreg, pe măsură ce ne depărtăm de timpul domniei lui. Ajutat de mari cugetători și îndrumători ai neamului, Cuza Vodă a reușit să săvârșească într'un timp foarte scurt, acte pe temeiul cărora România s'a putut dezvolta, cum poate n'a izbutit să se dezvolte alte state formate în condițiuni cu mult mai prielnice ca statul nostru.

A fost o *minte ageră și un mare suflet de patriot*, care unite cu extra-ordinara pricepere și energie a lui Cogălniceanu, au învins greutăți de ne închipuit și au deschis urmașilor orizonturi largi și căi sigure. De acea mulțimea, ca și oamenii aleși, nestăpâniți de patimi, dau lui Cuza Vodă și lui Cogălniceanu admirația lor.

Istoria contemporană a României este bogată în evenimente mari. Într'un interval relativ scurt, s'au îndeplinit în această țară fapte de o covârșitoare însemnătate politică, socială, culturală, militară.

Toate aceste fapte, care prin sigura și fireasca lor desfășurare au făcut admirația lumii întregi, își au punctul de plecare în Unirea Principatelor, a cărei amintire glorioasă o sărbătorim azi cu o pioasă însuflețire. Unirea este nu numai obârșia tuturor acestor acte, pe care e clădită România Modernă, dar entuziasmul sublim, din acel mare ceas al vieții poporului român, a rămas până în ziua de azi energia inițială ce hotărăște mersul înainte al acestei țări.

A fost în Unire atâta putere de jertfă, atâta înflăcărare patriotică, atâta râvnă curată, atâta gândire înțeleaptă, atâta vigoare de voință, atâta simțire bărbătească, atâta conștiință de destinele României, încât era firesc să devie izvorul unui lung și neîntrerupt șir

de progrese pe toate tărâmurile, pildă veșnic vie de fapte bune, spre a patriei mărire, tuturor generațiilor ce au urmat și-i vor urma.

Căci aceasta este marea caracteristică istorică a evenimentelor în care să exprimă în mod hotărâtor năzuințele cele mai înalte ale unei națiuni. Propriul lor este că deschid, prin însuși faptul îndeplinirii lor, o eră de propășire și înălțare ce decurge în mod necesar dintrânsel, adeverind acest învățământ esențial al istoriei moderne, că nu se poate întemeia nimic puternic, nimic trainic, nici spre binele fiecăruia în parte, nici spre binele obștesc, decât pe baza națională, pe conștiința și largă participare a poporului întreg la așezarea temeliei naționale ale statului. Astfel a fost Unirea.

Pregătită de renașterea spiritului de libertate și a conștiinței naționale, ea a fost rezultatul viu și spontan al curentului de unitate de stat ce străbătuse întreaga societate românească, în care se contopiră dorințele comune ale tuturor păturilor sociale, toate înțelegând că întâi de toate ne trebuie un unic și sigur stat dela Dorohoi la Severin. De aceea ea a fost mai complectă decât toate reconstituirile de state unitare din veacul trecut și spre a se săvârși, n'a avut nevoie nici de dezastre naționale, nici de războaie victorioase. Eșită dintr'o adâncă mișcare de libertate, de care fuseseră cuprinse toate spiritele gânditoare, s'a înfăptuit, în pace și în liniște, și cu o intuiție a nevoilor prezentului și viitorului, de o neasemănată limpezime.

În Italia se vorbește de un antagonism economic și social între provinciile de nord și cele de sud. În Germania, de asemeni, s'a menținut nu numai ca deosebire geografică, dar și ca deosebire de spirit public și de aspirațiuni, împărțirea în Germania de Nord și cea de Sud.

Moldova și Muntenia, însă, astfel s'au legat și împreunat, în cât în toate privințele formează o deplină unitate, și întrebarea ce și-o va pune istoricul, nu va fi cum de s'au identificat atât de repede în năzuinți și interese,—ci cum de au putut sta atât amar de vreme despărțite una de alta.

Ca tot ce să face pe o largă temelie națională și populară, Unirea a fost și desăvârșită și rodnică.

Negreșit că dela 1866 încoace s'a făcut mult, neînchipuit de mult, pentru organizarea statului român, pentru înălțarea prestigiului și pentru dezvoltarea lui militară, economică și culturală. De atunci și până azi M. S. Carol, care s'a dovedit a fi un înțelept și *minunat conducător*, a avut mulți sfetnici înțelepți și mari patrioți, a căror muncă și devotament a contribuit la consolidarea statului.

Dar opera nu e desăvârșită.

Dacă ne uităm cu mândrie la cei 54 de ani trecuți de la Unire până azi, trebuie să ne uităm însă cu multă grijă la starea de azi a țării. Unirea politică s'a făcut între principate și nimeni nu se mai teme că va fi desfăcută vre'o dată; dar mai e o unire' ce nu s'a făcut și care trebuie să se facă.

Acea unire, care e deabea la începutul ei, e privitoare la categoriile sociale din statul nostru. Căci, ori ce s'ar spune, nu există încă o unire în cugete și simțiri între orășeni și țărănime.

Între aceste două largi categorii sociale sunt încă mari deosebiri

de credințe și sentimente, care adese ori au dus la sguduiri puternice și primejdioase pentru existența statului nostru. E în mintea tuturor oamenilor serioși de stat, preocuparea de a înlătura, pe viitor, asemenea sguduiri și de acea toate partidele politice fac eforturi pentru ridicarea poporului.

Deosebirea, pe această chestie, între partide, este numai în privința formelor sub cari să se facă ajutorarea poporului, dar principiul, adecă nevoia imediată de a ridica poporul îl admit toate.

Această mare reformă, oamenii pricepuți n'o înțeleg numai prin ridicarea economică a poporului ci și prin înălțarea ei morală și culturală.

Când reforma va fi desăvârșită, se va putea spune că unirea în regatul român e și ea desăvârșită, atunci vom însemna în cartea vremii o nouă dată de glorie, pentru noi, și vom fi gata pe deplin să pornim munca mai departe, pentru desăvârșirea idealului nostru național.

Valoarea educativă a acestui mare eveniment, eficacitatea exemplului său este mare și folositor mai ales. Simțul fraternizării și al solidarității de neam, pentru propășirea culturii și ființei noastre naționale, acel simț care a însuflețit pe părinții noștri la 1859, ar trebui să vorbească lămurit generației de azi. Pentru ca să fim demni de părinții noștri, trebuie negreșit să imităm pilda, abnegația și jertfirea de sine, pe care ei ne-au dat-o.

Să ne bucurăm cu toții, din toată inima de aniversarea de azi și să nădăjduim, că nu va fi nevoie de încă 54 de ani, pentru îndeplinirea unirei sufletești a tuturor Românilor din regat. Căci avem în fruntea țării un vlăstar al familiei care a făcut mărirea Prusiei și unitatea Germaniei. Regele Carol a făcut mărirea României.

Termin cu cuvintele pline pe înțelepciune a M. S. Regelui Carol: «Providența nu lasă neîmplinită opera sa».

Focșani.

SIMION CRAINIC

Directorul Liceului „Unirea”

IN ZADAR...

*In cămin-la mine, focul
Mi-a murit de mari tristeți;
Par mai singur fără jocul
Flacărilor pe păreți...*

*Ca nebun se vaită vântul
Pe la tristele-mi ferești;
Plânge-un vîers furat din cântul
Unor de demult povești...*

*Dar ce-i?! Sună n geam ninsoare:
Flori de ȝarnă cad din cer...
Vîntul și-a mărit plînsoarea
Dărdăind par'că de ger...*

*O, voi biete păsărele,
Greu vă este s'adormiți
Fără cuib în rămurele
De pomi jalnici, desfrunziți,*

*In zadar tot mai aproape
Una de-alta mi v'ați strâns...
Până mâini, o să vă'ngroape
Fulgii reci cu molcom plâns...*

*Eu le văd cum de odată
In nămeți se prăbușesc
Cu privirea înghețată
Și cum fulgii le jălesc...*

Dumitru Pălanceanu

SONET

Sfambulul, noaptea...

Bizanțul nou e'n plină sărbătoare...
Și-a îmbrăcat hlamidă strălucită,
Ș'a 'mpodobit cu stemă aurită
Și visător se oglindește 'n mare...

Iar cerul înșelată ca'n basme, pare
Că râde spre cetatea 'nveselită...
Și-o stea pornește 'n zbor din cer grăbită
Să ia și dânsa parte la serbare...

Doar luna râde 'n chip de 'nțelepciune...
Ci raza ei pătrunde prin palate
Și prin grădini de aur, fermecate,

De par'că desfășoară o minune...
Iar două faruri roșii, depărtate,
Formează o stranie constelațiune.

Constant Bălescu
elev. cl. VII M. Lic. «V. Alexandri»
Galați.

FINIS TURCIAE !

Fiecare zi ce trece ne convinge mai mult, că strigătul sfâși-
etor care a mai străbătut o dată Europa, cu privire la soarta Po-
loniei, se va auzi din nou la desființarea Turciei europene.

Finis Turciae! zic cu bucurie toți acei ce o impart, și s'au
folosit de slăbiciunea ei, pentru a o nimici. Finis Turciae! zice azi
cu indiferență chiar generoasa Franță, care altă dată a zguduit
Europa cu protestarea ei împotriva lozincei brutale a lui Bismark,
„la force prime le droit”.

Finis Turciae! zicem cu jale noi care am avut posibilitatea
să vedem câte calități de lealitate am găsit întotdeauna în acest
popor care dispăre din Europa.

Turcia va dispărea și cine știe câtă vreme vom mai putea să
vedem în Europa, ultima rămășiță a puterii semilunei, Constanti-
nopolul.. Vor dispărea acele moschee albe, ce străluceau în lumina
lunei, oglindind parcă puritatea credinței cu care sufletul musul-
man se ridică drept spre cer.

Va dispărea și farmecul liniștei, cu care de pe ambele ma-
luri ale Bosforului, două orașe prietene își zâmbeau veșnic.

Scutarii din Asia Mică și bătrânul Stribul își făceau impresia
a două lacrimi căzute din ochii unei zeițe încântătoare, lacrimi ce
s'au transformat în două orașe tot atât de frumoase și melanco-
lice ca zeița ce le-a creat.

Iar între ele, Bosforul, acel paradis veșnic în floare, se silea
parcă să le împiedice să nu se unească amândouă pentru a se
îmbrățișa par'că! În mijlocul acestei naturi încântătoare, când
soarele apuneă, în casele înalte, misterioase și necunoscute de
noi, răsună un ecou dulce a unui cor de selave.

Cântări de femei, cântări dulci și melancolice, care păreau
nu atât plânsul selaviei lor, cât apelul suprem către alte idea-
luri, pe care le îndreptau către stăpânii lor.

Vor dispărea toate acestea! Se vor duce Turcii și fără de ei,
Constantinopolul ne va lăsa doar o amintire ce ne întristează su-
fletul și ne face să plângem soarta Islamului.

Bulgarii !!..

Spaimă, groază ne pun în suflet acești oameni care vor îneca
în fum și sânge toată splendoarea vechei capitale.

Și când Bulgarii se vor așeza în Stribul, acele două lacrimi,
acele două orașe surori vor fi veșnic încrunțate. Scutarii turcești
și Stribulul bulgăresc în loc de a-și zâmbi prietenos ca odinioară

vor avea doar gurile tunurilor îndreptate unul contra altuia. Și 'n loc de cântece vom auzi poate șgomotul greu al tunurilor cu care un neam ce piere va nădăjdui să-și recapete ceia ce i-a fost luat.

Iar Bosforul, paradisul de liniște îmbălsămată, va fi brăul de ură și răzbunare între două neamuri; va fi negru și posomorât, arătând parcă și el disprețul și durerea sa.

Va dispărea un neam, izgoniți în Asia acei ce au înspăimântat altă dată Europa; dar odată cu ei, va dispărea și farmecul pe care numai acei ce au văzut Constantinopolul musulman l'au putut gusta.

Vespasian V. Pella

elev clasa VI m. Liceul Internat Iași.

Rusificarea Basarabenilor

Dela începutul războiului actual s'au format în țară la noi două tabere: una austro-filă și alta slavo-filă. În contra acestei din urmă tabere se opune pierderea a două milioane de Români, ruși din trupul și sufletul nostru.

Rusia, după ce ne-a răpit jumătate din Moldova, după ce a interzis ca frumoasa limbă românească să mai ăsunе după amvonul bisericelor și catedra școalelor, astăzi vrea să dea lovitura de moarte Basarabenilor. La Petersburg se pregătește ceva grozav neamului nostru. Pe biuroul Dumei s'a pus un proiect de lege prin care se interzice oricărui străin de a cumpăra sau arenda imobile rurale în Basarabia, Lituania și Polonia. Ceva mai mult, chiar acei care au acum proprietăți le vor stăpâni numai atât, cât dânșii vor fi în viață, iar după moartea lor rămân în mâinele Rușilor. Legea aceasta e propusă de naționaliștii Ruși. Presa serioasă, în frunte cu marele publicist rus N. Durnow, critică acest proiect de lege. Apoi dacă a ajuns ca și conaționali de ai lor să critice faptele nesocotite ale naționaliștilor, care au majoritate în Dumă, ce să mai zicem noi care ne vedem frații amenințați să fie puși sub jugul acestei legi, și nu le putem veni cu nimic în ajutor.

Căci ce înseamnă această lege? Ea înseamnă complectă rusificare a Românilor, dânșii neputând cumpăra nici arenda imobile, iar pe cele ce le au perzându-le după moarte, fiind considerați ca străini, deși în acel pământ zac oasele moșilor și strămoșilor lor, deși câmpiile acestea mai sunt încă umede de sânge românesc; ei, foștii stăpâni ai acestei țări, vor fi nevoiți să se răspândească în imensa Rusie, unde să-și poată găsi un petec de pământ, după care să se hrănească, căci aproape toți Românii sunt plugari. Și acești Români scoși din casele lor și duși într-o țară străină, unde frumosul și limpedele glas al Patriei numai răsună, unde ori încotro te-ai îndrepta nu dai decât de muscali, care veșnic slau cu sticla de rachiu sub nas, desigur vor trebui să se adapteze mediului, de voe de nevoe.

Așa că după trecerea unei generații, în Basarabia n'ar mai fi picior de român. nu s'ar mai auzi un cuvânt românesc, acolo unde sute de ani înainte a răsunat glasul unui Ștefan Vodă, acolo unde graiul românesc se unește așa de bine cu plaiurile verzi, acolo unde și azi mai răsună frumoasa doina românească.

Iată deci prietenia Rușilor! dânși așa s'au purtat cu noi în totdeauna. La 1877 când armata română și-a vărsat sângele pentru scutirea slavismului, milostiva și buna Rusie, prietena noastră, ne dăruiește drept recompensă cu luare a trei județe, dar ce fel de județe? în schimbul cărora ne asvârle mai mult de milă, o bucată de pământ pustiu, locuit abia de câteva mii de oameni!

Și în momentele acestea critice, când mai mult de două milioane de Români sunt amenințați să fie perduți, noi stăm mână peste mână și ne uităm cu nepăsare la ei, așteptând miluirea Belgarilor.

G. Alexan, Cl. VI M.

ICOANE DRAGI...

*Focul mi-a murit în vatră
Și-am rămas în întuneric;
Dar mă poartă în tot locul
Torța visului himeric...*

*Văd o apă... o cascadă
Intr'un codru vechiu, sălbatec,
Ea'n prăpastie adâncă
Se aruncă furtunatec...*

*Imprejuru-i rămurele
Ca de vânturi se agită...
Mult argint i-asvârle luna
Cea'ntr'o salcie pitită.*

*Și dispăre-a mea cascadă...
O poiană am în față;
O poiană 'ntr'o pădure
Seculară și măreață...*

*Flori de-aglici și de sulfină
Sunt cu fluturi încărcate...
Și—ateste flori încet se mișcă
Căci zefirul lin le bate...*

*Ca'ntr'o noapte mi se șterge
Poenița inflorită,
Și un crâng de rugi de mure
Am în fața mea uimită...*

*Coapte-s murele, o fată
A venit să le culeagă;
Fata-i plină de-încântare
In făptura ei întreagă...*

*Ca să-și vadă ochii negri
Ca și fructele de mure,
S'a plecat către izvorul
Ce se lasă din pădure...*

*Focul mi-a murit în vatră
Și-am rămas în întuneric;
Dar mă poartă în tot locul
Torța visului himeric...*

Dumitru Pălănceanu.

Țăranul în poezia noastră

Aruncându-ne privirea asupra trecutului nostru literar, de când el a început să dateze și până astăzi, ne întrebăm care a fost atitudinea scriitorilor noștri față cu țărănimea, și ce fel au privit ei această pătură socială?

Literatura noastră începe să se înfiripeze, abia pe la începutul veacului XIX-lea, când apar Conachi, Văcăreștii, Beldiman. Privind starea politică din acest timp, unde se deosebesc două clase sociale, boerii și țărani, cea dintâiu o pătură cu totul diferită de cea de a doua, atât în cultură cât și în sentimente, e lesne de înțeles că literatura acestei vremi nu-și aruncă privirea asupra țăranului, și chiar dacă vorbește în treacăt despre eli această amintire nu este eșită dintr'un simțământ firesc. În ce, dintâiu vedem o aristocrație, nu cu așa multă cultură, iar în cei de al doilea o pătură pe a căre-i frunte este pecetluit simbolul suferinței, și care e lipsită cu totul de cultură.

Deci toți scriitorii acestui timp sunt eșiți din boerime, și nici de cum din popor.

Conachi scrie versuri, se preocupă de evenimentele politice, dar nu se scoboră printre țărani. Ienăchiță Văcărescu deasemenea, are poezii mai mult sau mai puțin frumoase, versuri lirice și cu spirit, însă nu se preocupă de clasa de jos.

La amândoi nota patriotică se întâlnește foarte rar, și în poeziile lor se găsesc oarecare înrăuriri străine. Pe Tudor Vladimirescu, acest fiu al țăranilor, care a întrupat cel dintâiu strigătul de răzvrătire contra influenței grecești, îl arată ca un înșelător, un viclean, un învrăjbitor de noroade. Astfel îl numesc ei pe acest mare erou, care s'a pus în fruntea poporului, ca să pue capăt odată suferințelor și traiului amar.

Poezia populară însă, întrupează plângerile țăranului, și ea binecuvintează pe Tudor Vladimirescu, acest apostol al neamului. Din cauza soartei atât de amărâte, țărani iau drumul haiduciei și codrul răsună de cântecele lor.

În Ardeal, unde recunoaștem o singură clasă, țărănimea, unde pătura boerească o formează un alt neam, scriitorii se ivesc din sânul poporului, fiind în strânse legături cu el.

În scrierile lor nu se oglindește chinul poporului, al mulțimei, și ei nu întrupează suferințele țăranului.

Cu timpul însă, în această epocă de nedumerire, începe să se ivească încetul cu încetul, un nou curent de idei, care crește din ce în ce mai mult, impunându-se tuturor, curent provocat de un nou ciclu de scriitori. Din negura veacurilor, din sufletele re-

inoite, începe să se deslușească tot mai bine, un ideal de libertate, o conștiință națională. Și acest nou curent, și acest nou ciclu, pornește din Ardeal, din mijlocul poporului, dintre cei umiliți și împilați. Istoria lui Șincai și Maior întrupează cel dintâiu ideal național, care se resfiră în toate părțile ca niște raze de lumină și căldură, din văpaia dogoritoare a sufletelor lor. Noul curent influențează adânc asupra literaturii, și în acest timp se naște poezia *patriotică*.

Curentul este transmis atât în Muntenia cât și în Moldova, și literatura de aci merge să se adape la noul izvor, la izvorul re-deșteptării naționale.

Vechii cântăreți dispar în negura deasă a trecutului; iar în locul lor răsar noi scriitori, cu noi idei.

Gheorghe Asache dă literaturii poezia patriotică, care se continuă apoi neîncetat la întreaga pleiadă de scriitori cari urmează din acest timp.

Gr. Alexandrescu, I. Eliad Rădulescu, Mureșeanu, D. Bolintineanu, toți sunt inspirați de izvorul sacru al patriotizmului, și toți sunt pătrunși de aceleași idei, iar inimile și sufletele lor vibrează la aceleași sentimente și năzuinți.

În această poezie, în acest nou curent de idei, țăranul nu mai este privit ca moșicul descris de Conachi și Văcărescu, ci ca un om plin de bărbăție, sănătos și voinic.

Poezia populară începe să-și răspândească farmecele ei cari sunt ascultate cu plăcere de Alecu Russo, Vasile Alexandri. Aceștia uimiți de frumusețea doinelor și baladelor populare le ascultă; cutreeră munții și văile strângând aceste podoabe pe care apoi mai târziu le publică ca să fie gustate de toți.

Alexandri ne dă în poeziile sale un țăran nu așa cum este el, ci închipuit. El nu ne arată suferințele, umilirile lui, ci descrie un țăran frumos, vesel. Marele poet nu s'a scoborit printre ei ca să le asculte plângerile și să le afle păsurile, ci el vede în ei o clasă de oameni fericiți și mulțumiți de starea lor. El căuta numai frumosul, pitorescul, și nu pătrunde cu mintea sa în sufletul țăranului. Pastelurile lui ne-au înșelat, căci am crezut că țăranul e o ființă fericită, după cum ne-o arată în «Rodica» sau în „Semănătorii”. El descrie pe țăran mai mult pentru decorul naturii; ne deschide inima pentru frumusețea pământului, priveliștilor, aerului curat. A fost mișcat de toate aceste frumuseți, însă suferința țăranului român nu l'a mișcat. Deci Alexandri ne dă un țăran închipuit și el e departe de adevăr.

După marele poet, urmează discipolii lui, care-l imitează, străbătând aceiași cale.

Trecând la scriitorii contemporani, literatura poetică își îndreaptă privirile către țăran.

Scriitorii nu mai văd în el ca Conachi un moșic, sau ca Alexandri un plugar fericit, ci pe adevăratul om necăjit care de abia își poate duce povara traiului său.

Noul curent de idei început de Eminescu, se respiră și la ceilalți scriitori și astfel literatura noastră poetică intră într-o nouă fază.

În aceleași nuanțe și tonuri cântă și Vlahuță pe țăran, și de la dânsul toți poeții.

Unul dintre dânsii, apare însă ca un luceafăr viu printre celelalte stele, și acesta e George Coșbuc. El e cântărețul adevărat al țăranului, și în special al țăranului ardelean. El ne înfățișează un tablou idilic al vieții câmpenești, țăranul lui Coșbuc e sentimental, idealist.

Poeziile lui sunt încadrate de priveliști frumoase ca: codrul, câmpul, decoruri cari se întâlnesc în toate baladele și idilele lui. Coșbuc, însă nu ne descrie suferințele țăranului, cu toate că este născut din sânul acestui popor umilit. Singura poezie răzvrătitoare a lui e „Noi vrem pământ”.

A trebuit să vie un alt fiu al Ardealului, ca să scoată cel mai puternic și mai coprinzător strigăt al țăranului, a trebuit să vie Octavian Goga.

Eșit din mijlocul poporului, se ridică ca un apostol mântuitor, deasupra maselor nenumărate, și strigă cu toată puterea și vigoarea sa „răzbunarea”. Struna ce vibrează în cântul său este aceea a suferințelor și durerilor neamului românesc, și a speranțelor lui. Ideile și simțimintele sale sunt însemnate cu pecetea netăgăduită a românismului. El ne descrie pe țăran în realitate, așa cum este el, amărât și istovit de suferințele necentenite care-i apasă sufletul.

Astăzi toți cugetătorii și artiștii își îndreaptă privirile asupra păturei celor mulți și necăjiți, asupra maselor mari, a țărănilor.

Ioan I. Rădulescu cl. VI m. Liceul „Unirea”

Trailul și obiceiurile Indienilor ¹⁾

India e una din țările cele mai bogate și mai fertile din lume, cu populație evaluată la 300 milioane suflete, cuprinsă între râul *Gangelui* la răsărit, și al *Indului* la apus; la nord are ca hotar munții *Himalaia*, iar la sud *oceanul Indian*. Ca întindere e cât jumătatea Europei. E împărțită în două părți: *Aryavarta* (partea continentală) și *Daxinapatha* (partea peninsulară).

Indienii vin prin seco'ul al XII-lea i. d. Chr. din bazenal râului *Oxus* și prin lupte se stabilesc în India de astăzi, care înainte de venirea lor, era locuită de rasa *Dasyus*. Ei aparțin popoarelor arice. Fiindcă populația acestei țări e una din cele mai numeroase, nu e de mirare că sunt foarte multe orașe cu peste 500.000 locuitori.

1). Această bucată a fost extrasă din lucrarea: «Studiu pentru tineri» scrisă de H. M. Păjișchian, tipărită în limba armeană la Veneția în 1813.

Indienii au culoarea feței negricioasă, și se caracterizează prin natura lor blândă și milostivă, însă sunt oameni vițioși, și minciuna e un lucru obișnuit la ei, căci spun multe, și nu fac nimic. Mâncarea lor obișnuită e orezul, și mai cu seamă dulcelețurile. Adesea însă, mănâncă și insecte. Indianul nu consumă cu nici un preț carne, căci uciderea animalului e considerată ca o mare crimă. Sunt foarte inapoiși în cea ce privește civilizația, chiar calculul elementar se face cu ajutorul degetelor. Limba lor e cu totul deosebită de a celorlalte națiuni și e grea mai cu seamă prin semnele indiscifrabile, așa încât foarte mulți întrebuițează limba persană atât la scris cât și la vorbit.

Sunt împărțiți în 83 secte mai însemnate, dintre cari unele adoră chiar un singur D-zeu. Cel mai însemnat idol al lor e prea puternicul *Giângârnad*, stăpânul și conducătorul lumii. Al doilea e *Sib*, care după credința lor e creatorul pământului. Al treilea idol e *Turgâ* care este tovarășul lui Sib. Ei adoră și pe frații acestora. Au pentru fiecare lucru câte un idol aparte, încât numărul lor trece de 60.000. Însă indienii adoră mai mult *stelele*. De asemenea respectă foarte mult *boul*, căci în fiecare dimineață merg la un sanctuar construit anume, spre a sărută boul, mama idolilor. În schimb găina e foarte desprețuită, și blestemul lor obișnuit constă în a zice cuivă, să mănânce carne de găină. Sanctuarele idolilor sunt construite din piatră, în special acelea ale boului. Idolul e pus pe o masă, spre răsărit. În mijlocul sanctuarului e un vas mare de aramă sau de alt metal, plin cu apă, unde se spală fiecare spre a fi ertat de toate păcatele. Sunt unele altare, pe care e așezat un *bou viu* împodobit cu numeroase pietre prețioase, iar dedesubtul lui un ulcior cu aur.

Acolo merge poporul, se închină boului, îl sărută, și iese convins că a fost ertat de toate păcatele comise până atunci.

Însă sanctuarul idolului *Giângârnad* e cel mai însemnat dintre toate, și acolo indienii nu merg decât parcurgând tot drumul în genunchi. Mulți dintre ei, se întind cu fața la pământ și unde ajunge capul, acolo pun picioarele și iar se întind, mergând astfel săptămâni și chiar luni întregi. În acest timp atmosfera e îmbalsămată cu miros de tămâie, iar făclii sunt aprinse pretutindeni. De multe ori, în capul procesiunii, merg femeile jucând. În fiecare an se serbează a tot puternicul *Giângârnad*, iar în ziua serbării statuia idolului e coborâtă de pe altar, și 200 de brahmani (preoți) o duc cu mare alai către fluviul *Gange*, spre a băgă idolul în apă. Adesea fanaticii întind la pământ copii lor, și carul sfânt trecând îi strivește aducându-se astfel jertfe idolului.

Idolul *Turgâ* se deosebește însă, căci e construit din pământ și mai totdeauna vopsit. Sărbătorirea lui e aproape la fel ca și a celui dintâiu. În mijlocul cântecelor religioase, e plimbat 10 zile cu făclii aprinse, iar mai marele brahmanilor în tot timpul procesiunii sfinte, merge ținându-se de coada unui bou. Apoi statuia e pusă pe fluviul *Gange*, într-o corabie mareț împodobită, și e ur-

mată de tot poporul, în alte corăbii. Procesiunea e terminată prin sfărâmarea unui bulgăre de pământ și aruncarea prafului. Adesea ori, bulgărele e din statuia idolului.

Preotul Indian se numește *Brahman*, care poartă în totdeauna 7 fire de ață atârinate de gâtul lui. Cine îl omoară comite un păcat care nu i se poate ertă nici odată. O anumită parte din aceștia poartă numele de *Fachiri*, care spre a se face plăcuți idolului, îndură chinuri de necrezut. Unii își leagă mâinile și picioarele și stau atârnați săptămâni întregi cu capul în jos. Alții stau nemišcați 7 zile încontinuu, asemănându-se cu o statuie de piatră. Aceștia nici nu se spală pe față, nici nu se piaptănă. Cu cât îndură chinuri mai grozave, cu atât sunt mai respectați și stimați de popor. *Există o ură înverșunată între diferitele secte*. Nu se apropie persoane de secte diferite, apa băută de unul e spurcată pentru celalalt. Dacă vine un străin în timpul mesei, atunci lasă tot și merge la fluviul Gange spre a se curăți. O sectă anumită, e formată din adepți fanatici, care trăesc toată viața prin pomi, ca maimuțele și care scot urlete feroase pentru ca să se îndure călătorul să le dea hrană. Cu toate acestea, nu toți Indienii fac parte din secte, ci unii trăesc liberi. Aceștia adoră idolul care le convine lor. Se căsătoresc cu fete de 2-3 ani, mirele fiind de 20-25 ani. Bogăția constă în numărul fetelor, căci fata căsătorin lu-se este vândută de către părintele ei.

Față de apă, toți Indienii au un respect nemărginit. În fiecare dimineață merg să se spele în râu. În fiecare an, merg cu mare pompă la fluviul Gange, și spălându-se aruncă în el zahăr și alimente. Din cauza aceslui obicei, și mai cu seamă din cauza apei care e considerată ca lucru sfânt, mai toate orașele sunt construite pe țărmuri.

Înainte de a merge Indianul la muncă, intră de dimineață în apa râului, se spală, apoi merge la brahman pentru ca să-i vâpsească fruntea. Culoarea nu e anumită, ci variază. Un vechiu obicei e de asemenea ca mai marele casei să gătească mâncarea. Cei bogați au un brahman anume pentru aceasta. În genere Indienii nu mănâncă carne. Sunt cu toate acestea, unele secte, cari mănâncă numai carne de bou, căci boul e considerat ca sfânt. Toți fanaticii și în special Fachirii au timpul serbărilor sfinte obiceiuri atât de înfiorătoare, încât numai auzite te cuprinde groaza, dar încă văzute cu ochii! Așa, la serbarea lui Giângarnad își rup carnea cu dinții, înfingându-și unghiile în ea, încât astfel plini de sânge, cu trupul făcut bucăți au un aspect înfiorător. Mulți fachiri își implântă cuțite în mâini și în picioare, jucând și scoțând strigăte asemenea fiarelor sălbatice, până când, lipsiți de sânge și istoviți de oboseală, cad la pământ.

Sunt alte obiceiuri, cari se fac pentru curățirea sufletului de animale și de oameni din secte deosebite. Astfel dacă un bou își scrântește sau își rupe piciorul în ograda unuia, stăpânul casei spre a se purifica de păcat, e dator să mugească ca boul 7 ani, stră-

bătând ulițele orașului. Dacă vre un străin intră în casa lor, atunci toți pereții trebuie să fie spoziți cu băligar de bou, pentru ca acea casă să poată fi locuită. Dacă vre un Indian vrea să călătorească pe apă (cea-ce constituie un mare păcat) trebuie să-și ungă corpul din cap până în picioare cu *seu*, apoi să se spele în acel râu, și numai astfel poate călători.

Unul din cele mai barbare obiceiuri, e acela când moare un soț, căci atunci și *femeia trebuie să moară*. Aceasta însă nu se întâmplă totdeauna, ci de multe ori soția mortului intră ca servitoare în casa unui Brahman. Acum aceste obiceiuri barbare se împușnează din ce în ce, grație Europeanilor. Mortul la ei nu e îngropat, pentru că pământul e sfânt, și nu le e permis să-l spurce. Mortul este ars, corpul bogatului pe lemne scumpe, al săracului pe cele ordinare. Au mare grijă ca bolnavul să nu moară în casă. De aceea, imediat ce i se apropie sfârșitul unui om, el este dus pe malul fluviului Gange, unde un Brahman îi *toarnă în gură apă, până ce moare*. În caz de se vindecă, atunci acel nenorocit *nu se mai poate întoarce acasă*, ci rămâne pentru totdeauna pe câmp, sub cerul liber, departe de oraș și de oameni. În genere Indianii adoră idolii. Însă există o sectă foarte veche, deosebită de toate celelalte, numită *secta Tomaiană*. Această sectă are aslă-zi foarte mulți adepți, și se aseamănă într-o măsură cu creștinismul. Adepții acestei secte, în fiecare an, la un timp hotărât, printr'un alai colosal, poartă tabloul *Sfintei Maria* cu mare ceremonie, înconjurând de mai multe ori orașul, la lumina torțelor. Apoi în mijlocul cântecelor sfinte îl duc la marginea aceluia câmp, unde după credința lor a fost îngropat *Sf. Apostol Toma predicatorul*, îl lasă aici o zi, iar în a doua, cu aceeași ceremonie, îl duc înapoi. Datorită acestui fapt e credința că *Sfântul Toma a predicat și a murit aici*, și mulți învățați susțin acest lucru, de oare ce există și dovezi: Așa de exemplu, o piatră îngropată în pământ, cine știe de când, și eșită la suprafață acum 300 de ani, [care piatră s'a găsit în locul unde se face procesiunea] avea pe ea o cruce și 36 cuvinte în vechea limbă indiană, dintre cari unele au putut fi descifrate.

Capitala propriu zisă a Indiei e orașul *Dali* sau *Gihanabao*, oraș mareț și bogat. Da asemenea, din cele mai frumoase orașe din India mai fac parte *Lahor* și *Chișmir*. Oraș renumit pentru sanctuarele sale e *Cugirat* și *Surad* unde populația se ridică la 20,000 suflete. Acolo se află și un fel de spital, pentru îngrijirea și vinderea animalelor. Alt oraș lângă care e și menționata câmpie a Sf. Toma, și unde sunt numeroase biserici precum și o mănăstire, e *Madrasul* cu 250000 locuitori. Aci trăiesc cei mai mulți adepți ai sectei Tomaiane.

Traducere din limba armeană
de L. M. Mirahorian; elev cl. VI M. Lic. „Unirea“

FRONTIS RIMATA

LA ȘCOALA!...

Scolari!.. Dacă în suflet simțiți menirea voastră,
De venerați voi școala și băncile străbune,
Și inima vă doare de ce-i în școala noastră,
Veniți cu toți la școală și cereți vremi mai bune!..

În numele științei vin limbile străine:
Franceza și greceasca și altele mai grele,
Latina, limbă moartă, în urma dânsei vine
Și marea desnădejde că n'ai să scapi de ele.
Dreptate e că în școală se 'nvață franțuzește?..
Când dâșii prin ziare atâta ne-au hulit?..
E drept ca azi în școală să mai citim grecește
Când ei pe frații noștri în cas' i-au omorît?..
Precum plătește întocmai așa să se plătiască!
Și cu o nedreptate, nedrept se cade a fi!..
Deci limba franțuziască precum și cea greciască
Nu trebuie de azi în colo în școală a se vorbi!..
Săriți! Cât este timpul!.. Strigați în gura mare:
Dispară limba greacă, dispară cea franceză!..
Nu merită în școală să mai existe!.. Oare
Nu e mai preferabil s'avem limba chineză?..
Și dacă glasul vostru rămâne făr' răsunset,
Și dacă voi zădarnic, vă spargeți pieptul vostru,
Nu mai veniți la școală, vă rog, vă rog din suflet,
Căci altfel e'n pericol întreg *prestigiul nostru!*..
Dar iată!.. 'N cataloage au năvălit dușmanii!
Vezi unii stând drepți, smirnă, alții cu ghebu 'n spate
Pe unii stând pe scaun... Și te trudești cu anii
Ca să-i alungi. Zădarnic!.. Aceleași rezultate!
Ia auziți, cum școala stăruitor vă chiamă!..
Cum cere 'n disperare a voastră frecventare!..
Citind regulamentul nu vreți să vă dați seama
Cât rău vă face vouă această absentare?..

Scolari!.. dacă în suflet simțiți menirea voastră,
De venerați voi școala și băncile străbune
Și inima vă doare de ce-i în școala noastră,
Veniți, veniți la școală și cereți... note bune!..

Const. Th. Filipescu

